

A PTE Egyetemi Levéltár XXI. levéltári napi rendezvényére:

Dokumentumfilmek a menekülő egyetemekről – filmvetítés és beszélgetés

A rendezvény helye: MTA Pécsi Akadémiai Bizottság Székháza (7624 Pécs, Jurisics u. 44.)

Időpontja: 2024. november 21. 10.00 és 15.00 óra között.

Program:

10.00: Köszöntő – Prof. Dr. Komócsi András tudományos rektorhelyettes (PTE)

10.30 – 12.00: A dokumentumfilmek vetítése

12.00 – 13.00: Ebédszünet

13.00 – 14.30: Beszélgetés a filmek alkotóival

2023 során Boronkay Gusztáv operatőr és rendező vezetésével, a Crossborder Film Kft. (producer: Belényesy Csaba†) révén három félórás dokumentumfilm készült az első világháború következményeként menekülni kényszerülő egyetemeinkről. A történész szakértők közreműködésével készült munkában több egyetemi levéltár munkatársai is részt vettek.

A **Menekülő alma mater** az 1919-ben menekülni kényszerült kolozsvári tudományegyetemnek az anyaországba átköltözés körülményeit és a szegedi elhelyezés történetét mutatja be.

A **Száműzött egyetem** bemutatja a pozsonyi egyetem küzdelmét, amit a pozsonyi veszélyeztetett lét, a Budapestre menekülés és az új székhely, Pécs kiválasztása jelentett. A film a pécsi elhelyezés körülményeit ismerteti a folyamatban részt vevő szereplők bemutatásával.

A harmadik rész címe: **A selmeci szellem**, mely a selmecebányai főiskola menekülését, az anyaországba való átköltözés eseményeit és körülményeit meséli el. Bemutatja a hősiesség küzdelmét, a nyugat-magyarországi felkelést és a számunkra kedvezően végződő 1921-es soproni népszavazást, melyekben szintén döntő szerepük volt a Selmecebányáról Sopronba került fiataloknak.

A vetítést követő beszélgetésben az egyes filmek történész szakértői és a filmsorozat operatőr-rendezője beszélgetnek. Elsősorban nem a filmek által feldolgozott történeti eseményekről, hanem arról hogy miként született meg a sorozat ötlete, milyen nehézséget jelentett a történészeknek a filmes szakember szempontjait elfogadva és a célközönség elvárásaival bemutatni a történeti folyamatokat. Szó esik majd azokról a nehézségekről, melyeket a tárgyi emlékek hiánya okozott, és arról is, hogy miként próbáltak a készítők a laikus érdeklődők számára is élvezetes műveket alkotni. Végül a hallgatóság kérdéseire is örömmel válaszolnak az alkotók.

A beszélgetés résztvevői:

Boronkay Gusztáv operatőr, rendező

Lengvári István főlevéltáros, igazgató (PTE Egyetemi Levéltár)

Pilkhoffer Mónika történész, egyetemi docens (PTE BTK Történettudományi Intézet)

Szemerey Tamás ny. mestertanár, egyetemtörténet-kutató (Soproni Egyetem)

Vajda Tamás főlevéltáros, igazgató (SZTE Levéltára)

Az esemény az MTA PAB Gazdaság- és társadalomtörténeti Munkabizottságának társszervezésében valósul meg.